

Szerkesztőség:

Kaposvárott, zárda-utca
Ide küldendő a lap szellemi ré-
szét illető minden közlemény

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Egyes számok 10 krért
Hagelmann Károly könyvke-
reskedésében és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

NÉP JOG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó-hivatal:

Kaposvárott, zárda-utca
Ide ezüszendők az előfizetési pén-
zek hirdetések és nyiltérek.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Egyes számok 10 krért
Hagelmann Károly könyvke-
reskedésében és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

Hegyen-völgyön lakodalom.

Az aratásnak vége.

Az eredmény, a minőséget illetőleg, teljesen kielégítő; a mennyiség egy helyen megette maradt a várakozásnak, más helyen elérte, ismét máshol meghaladta azt, van tehát némely gazdának kitünő, másoknak közepes, de van elégnek még ezen alóli termése is, ha hozzá vesszük ehhez a nagymérvű szokatlan kiterjedésű elemi csapásokat, melyek folytán széles mértföldeken tönkre ment minden, és a lakosság a legnagyobb nyomornak néz elébe, ha az utóbbi hetek rendkívüli forrósága által a kukorica termést már is nagyon fenyegetve látjuk s mindehez számba vesszük a téli takarmánynak majdnem teljes hiányát s így azt, hogy az árpa, zab s ha lesz kukorica termés igen nagy részét e takarmány hiány pótlására lesznek gazdáink fordítani kénytelenek, akkor valóban csodálkozunk kell azon a nagy gaudiumon, mely a lapokban — még tekintélyes lapokban is — felhangzik.

Nyomoruságos állapotunknak ennél nagyobb bizonyítékát csakugyan nem kell keresnünk.

Hát oda jutott már ez a tejjel, mézzel folyó Kanaán, hogy újongani kell, mert évek hosszú sora után egyszer szemét helyett gabona terem?

S mert a nép zömének termett anyyi, hogyha adóját s a mult évek sanyarusága folytán csinált adósságának kamatait kifizeti, fenmaradt mivel kitelel s fenmarad mivel földjeit bevetheti, tán valamely részecskét még törleszthet is terheiből, tán mintegy varázsütésre benne állunk már a jóban, visszatértek azon időkhöz midőn a magy ar embernek félni kellett, nehogy saját zsirjában fulladjon meg?

Még azt is elmondják, mintha csak gr. Szapáry minister urat hallanánk, hogy minden tényező megvan adva Magyarország boldogulására, előmenetelére, csak a szorgal-

masan dolgozni kell; hát azt kérdezzük mi, nem dolgozott a magyar ember a mult, az elébb mult s az azt megelőzőtt években épen úgy, mint az idén? s az idén nem munkálta meg tán kukoricáját, a miből alig lesz valami, ép úgy mint buzáját, mely kielégíti, tán rozsára több gondot fordított, mely kitünő minőségű, mint árpájára, mely átlag a közepeset alig éri el?

Magyarországon a mai viszonyok között egy ur van csak, s ez az időjárás, ez kipótolja jó kedvében, még a hanyagok fogyatkozását s megronta haragjában a legszorgalmasabb igyekezetét is, s mert így van kétségtelen, hogy országunk a legkezdetelegesebb földmivelő országok sorába tartozik s így rendszeres anyagi felvirágzásának majd összes tényezőit nélkülöznie kell.

S ily országot kötöttek össze a vének s irástudók az iparos Ausztriával, versenyt nyargalni kényszerítik ma is a bénát a gyakorlott futóval. E bölcsesség meg is termette gyümölcseit, oda jutottunk, hogy hegyen-völgyön kész a lakodalom, ha valamely esztendő végpusztulással nem fenyeget, pedig még saját vagyonunknak sem vagyunk, urai a portéka ugyan a mienk, de annak értekesítésére nem csak befolyásunk nincs, sőt még arra sincs hatalmunk, hogy öröknek látszó törvények a mi hátrányunkra meg ne változtassanak.

Azt tanítják a nemzetgazdaszat tudósai, a terményeknek, általában mindennek. árát a kereslet s kínálat határozza meg; a hol sok portékából kevés kell: ott, az árak csekélyek, s megfordítva az árak nagyok, az ocsóságot, ez drágaságot idéz elő, igazuk is lehet, de nálunk még e törvény is hazug, mert am bizonyítsa be valaki, hogy kínálat s kereslet közötti aránynak természetes szükségképeni következménye az, hogy egy hó alatt a gabonaneműk ára mmázsánként 1 frt 50 kr., 2 frt sőt majdnem 3 frrtal szálljon alá, akkor, midőn a por-

tékának értéke minősége következtében majd annyit szaporodott?

Ez nem természetes állapot, s oka nem lehet más, mint hogy nem vagyunk urak saját házunkban, nem lehetünk intézői saját sorsunknak, rajtunk kívül álló velünk nem ugyan egy érdekű tényezők döntő befolyást gyakorolnak viszonyainkra, s dolgaink úgy intéztetnek a mint nem nekünk, de nekik hasznos.

Jöhet itt-ott egy jobb év, sőt jöhet a jobb éveknek sora, bajunkat az meg nem gyógyítja. Am örüljenek azért gondtalanul a kik a jelennek élnek csupán, mint örül az asztmathikus, ha görceitől időnként szabadulhat, de azok, a kik látják, hogy ez ut a halál útja, ragadják meg az alkalmat, melyet a kedvezőbb kilátások nyújtanak, s használjanak fel minden törvényes eszközt tarthatatlan állapotaink gyökeres javítására.

Dombóvárott az ott működő vasuti munkások közt nagymérvű verekezés támadt. A zavargás és vérengzés oka a munkabérnek leszállítása volt, mely leszállítást egyik rész, többségére a rosszabb életmódhoz szokott horvátok, elfogadták, mi által a nagyobb bért követelő munkásokkal dulakodásba keveredtek, mely vérengzésben végződött.

Nem helyeselhetjük, hogy a tényállás ezen egyszerű volta mellett nemcsak hallani, de már olvasni is volt alkalmunk, a magyarok s horvátok ennyit agyonütöttek, ennyit elégettek, mintha csak a horvát-magyar kérdést akarták volna Dombóváron megoldani, pedig egyszerűen a vállalkozás fukarkodását s mesterkedését, az egyik gyomra győzte, a másiké nem; az amerikai és chinai munkás viszonyát láttuk ez esetben végletekre vive, és ha kormányunk adóbeajtás, katonaaállítás és sajtópereken kívül másra is reá érne, talán ez eset alkalmas lenne figyelmét arra is keltetni fel, miszerint kötelessége lenne ily nagyobbmérvű vállalatnál felügyelési jogát teljes mértékben érvényesíteni és az ezer meg ezer munkást nem egész védtelenül egyik vagy másik vállalkozónak odavetni.

TÁRCZA.**A Morgue utczai rejtély.**

Írta: Poe Edgar.

II.

Nem, én semmi sajtáságot sem észleltem, legalább semmi olyat, mit a lapok nem említettek volna.

„A lapok“, folytatá barátom, „nem eléggé emelték ki a dolog rendkívüli kegyetlen borzalmasságát. Véleményem szerint a dologt épen azon oknál fogva találják oly titokszerűnek, mely a rejtély megoldására vezethet; az eset minden körülményeinek rendkívülségét értem. A rendőrség zavarban van, nem annyira a gyilkosság indító okainak hiánya miatt, hanem azon borzalmas kegyetlenség miatt, melylyel a gyilkosság végrehajtott. A rendőrséget megzavarja az is, hogy nem képes összeegyeztetni a minden tanu által hallott vitatkozó hangokat azon lehetetlenséggel, hogy a vitatkozók észrevétlenül távoztak volna. „Hova lettek tehát azon személyek, kiktől e vitatkozó hangok eredtek?“ kérdi a rendőrség. A vad pusztítás nyoma a szobában, a kéménybe szorított holttest, az öreg nő hullájának rémületes megcsontítása, s mind ezek s még egyéb érthetetlen körülmények elégségesek voltak rendőrségünk nagyhirű éleselműségét megbénítani. Ők ez esetről azon otromba, de nagyon is gyakori tévedésbe estek, hogy a rendkívülit a megfoghatatlannal tévesztették össze. Pedig ép ezen letérés a közönséges ösvényről mutatja meg az utat, mely e rejtély megoldására vezet. Kutatásainknál nem azt kell kérdeznünk: mi történt itt, hanem inkább azt, hogy mily soha nem történt dolog vitetett itt végbe. Én e rejtély megoldásához közeledem; e megoldást nekem ép azon körülmény teszi könyűvé, mely miatt az a rendőrség előtt megfejtethetlen volt.“

Mig barátom így beszélt, néma bámulattal hallgatám.

„E perczen oly egyént várok,“ folytató a nyugodtan „ki ha e mézárulásnak nem volt is végrehajtója, e dologban mindenesetre beavatva és bonyolódva van. Ő maga valószínűleg ártatlan, ezt annál is inkább hinni akarom, mert épen erre alapítom e titok megfejtésének reményét. Várva várom ezen egyént. Lehet, hogy nem jó el; valószínűbb azonban, hogy meg fog jelenni. Ha eljő, le kell őt tartóztatnunk. Ime itt két pisztoly. Lehető, hogy e fegyverekre szükségünk lesz.“

Önkénytelenül megragadtam az egyik pisztolyt, jó formán magam sem tudtam miért és mi célra, mig Dupuit beszédét, mely inkább magánbeszédhez volt hasonló, azon sajtászerű s titokzatos modorban folytató, melyet már egyszer felemlíték. Szavait hozzám intézte, de hangja oly különös volt, mint ha egy harmadik távoli személyhez beszélné. Szemeit, minden kifejezés nélkül a falra függesztette.

„Hogy a vitatkozó hangok nem a meggyilkolt hölgyektől eredtek, azt minden tanu bizonyítja. Már maga e tény minden lehetőségét kizárja annak, hogy az öreg nő először leányát meggyilkolva, azután saját életének vetett volna véget. Csupa formálítás kedvéért említem e körülményt. Mert egy elaggott asszony sehogysen bírhatott oly óriás erővel, hogy leányán s önmagán ily borzalmas gyilkosságot elkövessen. A büntetést tehát mások által követtetett el, még pedig azok által, kiknek vitatkozó hangját minden tanu hallotta. Térjünk most át e hangokra, s egy sajtáságos körülményre, melyet minden tanu bizonyít. Nem tűnt ez fel önnek is? Nem észlelte ön is, hogy mig az egyik hangot mindenki franciáéknak vallotta, a másik felett a nézetek igen eltérők valának? De még nem ez a legkülönösebb, a legfontosabb és sajtászerűbb az, hogy a sívító hangot minden tanu oly annyira idegenszerűnek állítja, hogy

valamennyien azon nyelvet vélik benne felismerni, melyet maguk nem ismernek, nem értenek, sőt soha beszélni sem hallottak. Őt különböző nemzetiségű egyén hallotta e hangot, s egy sem ismerte beszédét. A francia spanyolnak tartja, és azt hiszi, hogy a szavakat is megkülönböztethette volna, ha a nyelvet értené. A hollandi úgy véli, hogy az franciáé, de egyuttal bevallja, hogy ő francziául egy szót sem ért, s vallomását is tolmács által teszi. Az angol németet ismer fel benne, de őszintén bevallja, hogy németül nem tud. A spanyol meg van győződve, hogy a hang angolul beszélt, ő azonban csupán a hangzat után ítél, mert az angol nyelv teljesen ismeretlen előtte. Az olasz muszkának tartja, igaz, hogy oroszul még soha beszélni sem hallott. Egy másik francia olasznak tartja a beszélőt, de szintén csak a hangzat után ítél, mert az olasz nyelvet nem bírja. Mily különös nyelv lehetett ez tehát, mely mindenki előtt idegenszerű s érthetetlen volt, s mely Europa öt jelentékeny nemzetének nyelvéhez nem tartozott.“

„On azt felelhetné nekem, hogy a beszélő ázsiai vagy afrikai is lehetett, s habár Párisban nem épen számosak az afrikaiak és ázsiaiak, ezen eset nem tartozik a lehetetlenségek közé. Csak három pontra akarom önt figyelmessé tenni. Egyik tanu állítása szerint a hang inkább durva mint sívító volt; két másik tanu azt vallja, hogy a beszéd „gyors és egyenetlen“ vala. Végre minden tanu megegyez abban, hogy szavakat, vagy szavakhoz hasonló hangokat, megkülönböztetni nem lehetett.“

„Nem tudom“ „folytatá barátom „mily következtetéseket vont ön le eddigi sajtásimból. Nem habozom azonban kijelenteni, hogy már az eddig felsoroltak közel hoznak bennünket az egyedül lehető valóhoz. S egy gyanút ébresztenek fel bennünk, mely további vizsgálódásainknál irányadó kell hogy legyen. Csupán ezen gyanu lehet ez esetben alapos és jogosult s az

Csurgó járásbeli pandurok a mult nagypénteken streitolás közben az m-i erdőbe lövéseket halván, arra tartottak, a mint a lövöldözők m-i földmives polgárok, öket meglátták, futásnak eredtek, erre a pandur örvetve a futók után lött s egyiket súlyosan megsebesítette. A vizsgálat megindítattatott, vádlott ellen a végtárgyalás meg is tartatott, ekkor azonban kisült, hogy a pandur utasítása szerint cselekedett, mely szerint szabadságában áll azt, ki kiáltásra meg nem áll, vigyázattal meglőni. A kir. törvényszék tagjai hosszas tanácskozás után kénytelenek voltak vádlottat felmenteni, a mai kor színvonalán álló (?) büntető törvény egy famoszus szakasza alapján, mely szerint a fegyveres erő tagja, ha utasításai szerint cselekszik nem büntethető. Igaz, hogy ez utasítások a dicső emlékü Schmerling aera bölcsességének szülöttei, igaz az is, hogy megynék egy ízben megkísértett új szabályokat alkotni, ez igyekezete azonban a magas kormány előtt kegyelemre nem talált, mert a munkálat, melyet pedig a törvényhatósági bizottság kiváló férfai szakértelemmel állították össze azon indoklással, hogy a csendőrség orsz. rendezése a küszöbön lévén felesleges, visszautasított. Ugy gondoljuk mégis, hogy ember élete megérdemelné a megszakított fonál felvételét s a szabályzat újra felterjesztését, hogy addig is, míg a csendőr uraknak teljes szabadságuk lesz, juxta leges artis — a mesterség szabályai szerint — elbánni velünk, legalább saját pandurjaink vigyázattal agyon ne lövöldözzenek.

Kaposvárott, mint értesülünk, mozgalom van készülőben azon czélból, hogy a kormánytól a helybeli gymnasiumnak nyolcz osztályúvá alkotása kérelmeztesék, elsőben megnyerésvén e czélnek a megye értelmisége; megvalljuk e mozgalmat csak helyeselni tudjuk és szívünkkel sikert ohajtunk a szép eszmének; soha sem is tudtunk megnyugodni a miniszter urnak e tárgyban, a nála mult évben tisztelettel külgöttseggnek adott elutasító válaszában. Somogynak 114 mérföldje, számos értelmisége, a gymnasium létesítése körül hozott áldozatai, jogosulttá teszik azon ohajt, hogy a megye fővárosában egy nagy gymnasium legyen és annyi szülő ne legyen kénytelen fiát az érettségi vizsgák előtti két évre idegen tanintézetbe vinni, mi egyrészt a szülőknék nagy anyagi terhelést okoz, másrészt a tanuló ifjúságnak is nagyon megnehezíti az érettségi vizsgák letételét.

Meg is vagyunk győződve, hogy ha a somogyi intelligentia ez ügyet magáévé teszi, az eredmény biztos, kellő épület van, ha még talán némi áldozatra szükség lenne, mejen jó példával előre, az első sorban érdeklött város, a megyéről meg vagyunk győződve, hogy kedvencz intézetének érdekeit, úgy mint eddig is, áldozatkészen fogja felkarolni, csak meg kell a helyes utat találni szivéhez és ez legyen főfeladata azon uraknak, kik a nagy gymnasium eszméjét újból felkarolni akarják.

irány, melyet mutat, vezethet egyedül a várt eredményhez. E gyanu még most ön előtt sem akarom felfedezni, annyit azonban bevallok önnek, hogy e gyanu a meggyőződés teljes erejével és hatalmával uralkodik felettem s a gyilkosság rémes színhelyén is, ez volt alapja kutatásaimnak.

„Gondolatban térjünk vissza e szobába. Mit kell először is keresnünk? Azon utat, melyen a gyilkosok behatoltak. Fölteszem, hogy egyikünk sem hisz babonás természetfeletti hatalmokban. Espanage asszonyt s leányát tehát bízhatónak nem kísértetek gyilkolták meg. A tettesek csontból és húsból való földi lények valának s természetes uton-módon menekültek. De hogyan? Szerencsére itt csak egy lehetőség mutatkozik, s e szerint a dolog nem kétséges.”

„Vegyük szemügyre a menekülés lehető módosait.”

„Az bizonyos, hogy a gyilkosok azon időben, midőn a segélyre sietők a házba hatoltak, még a büntett színhelyén, t. i. azon szobában, melyben L'Espanage kisasszony meggyilkoltatott, vagy a mellette levő benyilóban tartózkodtak. Ezen helyiségek egyikéből kellett menekülniök. A rendőrség felkutatja a szobák padozatait, mennyezeteit és falait. Semmiféle kimenet rejtve nem maradhatott. Én azonban ezen kutatások pontosságában kételkedve, magam akartam meggyőződni. Rejtett nyílások csakugyan nem léteznek. Mindkét a tornácra vezető ajtó szorosán zárva s a kulcs belül volt.”

„Forduljunk most a kéményekhez. Ezek oly szűkek, hogy még egy jökora macska sem menekülhetne rajtuk. Tehát még csak az ablakok maradnak. Az első szoba ablakán az utcán üszszecsopotortosult nép mulhatatlanul észrevette volna a menekülőket; tehát egyedül a benyiló ablakán szökhettek meg. Miután ily elvitáztatlan bizonyítékok folytán jutottunk ily tagadhatatlan következtetéshez, látszólagos lehetetlenségek által többé nem hagyjuk magunkat megzavarni.

Felhívás.

A Mária-Valeria egyesület, melynek árvaháza Kaposvárott felépült és mely még ezen év őszén meg fog nyitni, az alapszabályok szerint árva lányoknak az árvaházban erkölcsös, ügyes és szorgalmas gazdasszonyokká, cselédekké nevelését tűzte ki feladatául.

Az árvaházba felvételnek s az egyesület költségén ellátatnak s kiképeztetnek somogy megyei illetőségű árva, lányok, nemzetiségi és valláskülönbőség nélkül, kik 6 évüket betöltötték, de 12 évüket túl nem haladták; 16 éves korukon túl azonban az árvaházban többé helyük nem lehet, kivéven ha nem sikerült mindjárt részükre illő alkalmazást szerezni.

Azonban a növendékek az intézetből előbb is kiléphetnek, ha örökség, örökre fogadás vagy férjhez menés által jövőjük biztosítva van.

A felvételre megkívántatik:

- a) születési bizonylat (anyakönyvi kivonat).
- b) Az illető szolgabíró által is láttamázott községi bizonyítvány illetőségi helyükről s azzal, hogy a felveendő csakugyan árva és eltartására vagyona nem elegendes s erre képes rokonai nincsenek.
- c) Adadási nyilatkozat a gyámok, rokonok vagy a községi közgyám részéről, melyben az illetők az intézet alapszabályainak elfogadására és különösen arra is kötelezik magukat, hogy a növendékeket a kilépti idő előtt vissza nem veszik s rájuk az intézet czéljaival ellenkező befolyást nem gyakorolnak.
- d) Valamely járási vagy kórorvos által kiállított és utóbb az intézet orvosai dr. Szigethy János vagy dr. Folly Hugó által megerősítendő egészségi bizonyítvány.
- e) Esetleg oktatási bizonyítvány.

Az árvaház 20 árvára lesz berendezve s kezdetben kivételesen 14 éves árvák is befogadhatnak.

Felhivatnak tehát mindazok, kik az intézetbe a fönnbbi kellékeknek megfelelő árvaakat felvételni akarnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket f. évi szeptember 1-ig Maktalvay Géza egyleti titkárhoz Kaposvárott benyujtsák.

Kaposvárott, 1882. jul 19 én.

Jankovich Lászlóné, s. k.

Közügyek.

A marha- és lölevek elveszése esetében követendő eljárás. A földmivelés, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. miniszter a következő körrendeletet intézte valamennyi hatósághoz; A marha és lölevek elveszése esetében követendő eljárásra nézve, a m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg, a következőket rendelem.

Ellenkezőleg azt fogjuk bebizonyítani, hogy ezen állítólagos lehetetlenségek egyáltalán nem azok.”

„A benyilón két ablak van. Az egyik előtt nincs semmi butordarab, az teljesen szabadon áll. A másik ablak alsó része az előtte álló nagy otromba ágy által láthatatlanná tétetik. Az első ablak szorosán zárva találtatott, a legnagyobb erőfeszítés mellett sem volt felnyitható. Balról az ablakrámban egy lyuk s benne egy nagy, tejjég bevert szeg volt látható. A másik ablak megvizsgáltatván, az épen ily szeggel ellátva s hasonlólag felnyithatatlan volt. Ezek alapján a rendőrség meggyőződve volt, hogy a gyilkosok nem menekülhettek ezen ablakokon át s azért felnyitásokat feleslegesnek találta.”

„Én azonban e két ablakot a látszólagos lehetetlenség dacára is, tüzeteseb s figyelmesebb vizsgálat alá vettem.”

„Gondolatmenetem következő volt: A rendőrség a belőlről zárt ablakon át a menekülést lehetetlennek tartja. Én azonban találtam erre egy lehető módot, azt t. i., ha az ablakok maguktól is bezáródnak. Erről kellett meggyőződnöm. Az ablakhoz léptem s a szeg csekély erőfeszítéssel eltávolítottam, az ablakrekeszt azonban most sem voltam képes feltölteni s az ablakot felnyitani. Ekkor rögtön reájöttem, hogy az ablak csupán elrejtett rugó által nyitható fel s ezt csakhamar meg is találtam. Ezen felfedezésem által kielégítve, a szeg ismét visszahelyezem.”

„Egy rugó által zárható ablakot bárki kívülről is bezárhat, miután az magától is becsapódik, a szeg az ablak kívülről sehogysem verheti a lyukba. Figyelmemet tehát a másik ablakra fordítottam. Az ágyban lévő szalmazsákra léptem, nagy kíváncsisággal vizsgáltam, hogy a szeg itt is oly szorosán zárva beverve s az ablakot oly erősen zárva találom-e? Itt is a másikhoz teljesen hasonló rugóra találtam. A

A ló- és marhalevek elveszése minden esetben az illető levél kiállítására illetékes községi hatóságnál bejelentendő. Ez utóbbinak kötelessége az elveszés tényét a levél számának, tulajdonosának és az állatfajnak közlésével a járási szolgabíró, illetőleg az illető törvényhatóság útján a m. kir. belügyminiszteriumhoz esetről-esetre oly czélból bejelenteni, hogy az elveszés esetének közzététele a rendőri körösvények „megsemmisítés”-ének rovatába való fölvétel által eszközölthessék. Az elveszett ló vagy marhalevél helyébe másolat állítandó ki, de ez csak az esetben történhetik, ha a birtokos az elveszés tényét, vagy legalább annak valószínűségét igazolja, tartozván e czélból az elveszett levél lényeges tartalmát és netáni ismertető jeleit ugyancsak az illetékes községi hatósággal egyuttal közölni. Ez igazolásra továbbá a netán igényt tartók jelentkezésére egy havi határidőt állapítok meg, mely az elveszés bejelentésének napjától számítandó s melynek letelte előtt a másolatot kiállítani nem szabad. Fel hívom a törvényhatóságot, hogy jelen, azonnal hatályba lépő körrendeletnek megfelelő közlételetéle iránt intézkedvén, annak végrehajtását eszközölje.

Van-e joga a kir. adófelügyelőnek a szolgabíró ellen adóügybeni hivatalos eljárás körül tanúsított mulasztás miatt, első fokban marasztaló határozatot hozni? Ez a kérdés merült föl egy előforduló eset alkalmából, a melynél egy kir. adófelügyelő az adóvégrehajtási ügyben elkövetett mulasztás által okozott kár megtérítésében a mulasztó szolgabírót az 1876: XV. t. cz. 68. § erejénél fogva, mely a községi előjárókkal szemben az adófelügyelőnek bírságot ad — elmarasztalta. Ez úgy a bel- és pénzügyminiszter által tárgyalatván, kimondatott, hogy az adófelügyelőnek a törvényhatósági tisztviselővel szemben bírságot adó joga nincs, hanem az annak részéről adóügyben elkövetett mulasztások a fegyelmi eljárás szabályozó 1876: VII. t. cz. rendelkezései szerint vonandók elbírálás alá és torlandók meg.

Kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, hogy újabb megrendeléseiket megtenni, illetőleg az előfizetési összeget beküldeni méltóztassanak.

A kiadó-hivatal.

H I R E K.

— **Gruber János**, a szilli kerület országos képviselője vasárnap július hó 30-án d. u. 4 órakor Szillban beszámoló beszédét meg fogja tartani. Mint bennünket értesítenek, a választók szeretettel s lelkesedéssel várják.

— **Halálozások.** Hompola Imre hentes és Mikkel József kir. mérnök, mindkettő vérosunk birtokos polgára, a hét folyamán elhaltak. Béke poraikra. — A Zala-szt.-mihályi sarkertben a mult heten kísérték örök nyugalomra Zala béri Horváth Mór os. kir. kamarás hült tetemeit, a megboldogultról annál

szeg is épen oly nagy volt s látszólagosan ép oly erősen ált mint a másik.”

„Ha ön azt hiszi, hogy ezen körülmény za varba ejtett s kutatásaim folytatására elvette kedvemet, akkor ön az engem e vizsgálatásoknál vezető meggyőződés erejéről fogalommal sem bír. Én, hogy egy vadászoktól használt kitejézzel éljek, nyomot nem vesztettem egy percze sem. A lánczolat egy szeme sem hiányzott Én e titkot nyomoztam a végpontjáig s e végpont az ablakba vert szeg volt. Valóban minden látszat azt mutatta, hogy ez ágy mögötti ablakban is csak époly módon van a szeg elhelyezve, mint a szabadon állóban. Én azonban tudtam, hogy itt különbségnek létezni kell. E meggyőződéstől vezetve, kinyújtottam kezemet, megfogtam a szeg, s ime annak feje egy hüvelyknyi darabjával együtt ujjaim közt, míg letört hegye a lyukban maradt.”

„A szegdarabokon levő rozsdá mutatta, hogy a törés már régi lehetett s hogy azt a kalapács ütés okozhatta. A szeg fejét visszahelyeztem s akkor az újra egészen s sérthetlenné látszott. Megnyomtam a rejtett zugot, s ime az egész ablaktábla, keretével s a szeggel együtt feltolódott, s a menekülésre szolgálható ut megtalálva volt. A rugót eleresztettem s az ablak kerettel s szeggel együtt újra lecsapódott.”

„E pontig tebat a rejtély megoldva volt. A gyilkosok az ágy mögötti ablakon menekültek s ez ablak menekülés után önmagától újra lecsapódott. A rendőrség tévesen hitte, hogy az ablakot a szeg tartja zárva s e tévedése folytán szüntette be e téren további vizsgálódásait.”

„A legközelebbi kérdés most az volt, hogy miként jutottak a gyilkosok le a negyedik emeleten levő abakról. E felől bizonyosságot szerzettem magamnak akkor, mikor az ön társaságában a ház tulsó részén fekvő utcáskát átkutattam. A kérdéses ablakból mintegy öt lábnyira vonul le a villámhárító a ház falazatán. Ily tá-

inkább meg kellett emlékeznünk, mert hozzájárulásával pürtünknek 1880-bani képviselőválasztás alkalmával Kanizsán kivívott győzelmét elősegítette.

— **Nagy-Kanizsán**, mint lapunknak írják, egy harmincz éves munkásasszony nap-szurás következtében hirtelen meghalt ép akkor, mikor kosarából a burgonyát válogatta.

— **A rendkívüli forróság** — mely egy időjós szerint e héttel végét éri*) — a fürdőidényre nagyon kedvező, fel is használja mindenki, a ki csak teheti, a Balaton mellékét el lepték a vendégek. B. F ü r e d e n e hó 19-én, a mely napon 66an érkeztek, 1236 volt a vendégek száma.

— **A helybeli tartalékezred** augusztus hó 6 án Székesfehérvárra indul egy havi gyakorlatra, ki figyelemmel kísérte, mily szorgalommal gyakorolta be a tisztikar a legénységet és az mily kitartással végezte ez naponta gyakorlatait, az nem kételkedhetik, miszerint afrikai hőség, tikkasztó por, távolság daczára e derék ezred régi híret a nagyobb gyakorlatoknál is fenn fogja tartani.

— **Dombóvári verekedés.** Julius 24-én az új vasutnál alkalmazott idegen munkások és a dombóvári lakosság közt munkabér differenciák miatt verekedés támadt, melynek folytán tízenegy vasuti munkás agyonveretett, nyolcz pedig az eközben felgyújtott barakka istállóban bent égett, a hatóság katonaságot requirált, mely a rendet helyreállította, nagyszámu befogatások is történtek.

— **Nagy-Atád és környékén** e hó 22 én délután igen nagy jégesés volt. Négy ujnyi vastagon fedé jég a talajt, mely daczára, hogy csak apró volt, kukoricza, szőlő és kertekben nagy kárt okozott.

— **Az uzsora legújabb neme.** A „Bars” írja: Neumann Manó, lévai kereskedő a minap egy jóhiszemű parasztembertől egy régi 10 forintost vett át, illetékes helyen leendő beváltás végett. A 10 ft átvételekor kielégítette a parasztot 6 frttal, kinek a napokban még utólag 2 frtot juttatott s így a 10 frt beváltva 8 frtért: maradt még Neumann urnak 2 frtja beváltásdíj fejében. Ez uzsorának azt hisszük elég uzsora, tudva, hogy a régi 10 forintosokat 1887-ig beváltja az osztrák-magyar bank és pedig — nem számítva a postaköltséget, — díjtalanul.

— **Zsidó hajszákról** innak a lapok. Szombathely, Pécs, B. Fűred és Pápan majd az ablakokat verték be, majd verekedést idéznek elő, majd más módon insultálják a zsidó lakosságot. A kérdés fel van téve tagadhatatlanul, de arra nem ily módon kell megfelelni.

— **Kossuth Lajos** születése 80-ik évfordulójának örömnepére Halász István emlék albumot tervezett, a külkiállítás méltó az alkalomhoz; belbecsét az ország különböző részeiben gyűjtött számtalan aláírás képezi.

— **A ki a tüzhöz közel van** sokszor jobban melegszik mint saját maga szertei. Az orosz czár multkor kertjében sétálva,

*) Könnyű jósolni akkor, mikor már gyönyörűen esik az eső. Szedő.

volságból a villámhárítóról az ablakot elérni lehetetlenséget látszott. Észrevettem azonban, hogy az említett ablak táblái oly nagyok, szélesek s oly erős rácozattal ellátottak, a minők most már rég nem szokásosak s most már csak ódon házakon találhatunk. Ezen ablaktábla három és fél láb széles lévén, ha tárva állt, a villámhárítótól másfél láb választotta el. Rendkívüli erő, vakmerőség valamely csodás rugékonyság, könnyűség és ügyesség lehetővé tette tehát, hogy egyvasizmokkal bíró kéz az ablaktábla rácozatát megragadva, e kéz birtokosa a villámhárítóról a sokat említett ablakon át a benyilóba juthasson.

„Még egyszer felhívom az ön figyelmét azon általam oly igen hangsúlyozott körülményre, hogy e tett elkövetője rendkívüli, ugyszólván csodás vakmerőséggel, erővel s rugékonysággal kell, hogy bírt legyen.”

„Ön azt hiszi talán, hogy az általam feltételezett csaknem természetfeletti tulajdonok, a rejtély megoldását csak nehezítik. Egyszerű bírói vizsgálatnál ez talán helyes feltevés volna, az ész és logika azonban nem csupán a járt ösvényre szorítkoznak.”

„Az ész azt mondja, hogy itt rendkívüli dologgal állunk szemben s önkénytelenül arra utal, hogy összeköttetést keressünk az említett óriás erő s csaknem babonaszerű ügyesség s azon sajátos, sivitó, idegenszerű s öt főnemzet nyelvével teljesen eltérő hang, senki által meg nem értett beszédével.”

Barátom e szavainál egy gondolat támadt fel bennem. A megértés határainál álltam, de tisztán érteni még sem voltam képes, úgy mint gyakran, mintegy kódón át egy emlék áll előttünk, mely azonban mielőtt határozott alakot öltene, elmosódik.

(Vége következik.)

meglát egy ott dolgozó kertészt. Magához intette, miután mondani akart neki valamit. A mint az intést a kertész észrevelte, rohant a czárhoz. Alig volt már két lépés messzire tőle, midőn lövés dördült els a szerencsétlen halva rogyik össze. Egyik ör ugyanis — azon számtalanok egyike, kik a czárt minden léptén őrzik — látván, hogy a kertész az uralkodó felé fut s meg lévén nekik parancsolva, hogy minden idegent, ki a czárhoz közelik lelőjjenek, a szerencsétlen embert is agyonlőtte.

— **Fehérmegye** bodajki kerületében új képviselő választás lesz. Pártunk részéről Meszlényi Lajos megyei birtokos, a kormánypárt részéről Szűts Miklós kir. albiró lettek képviselőül kijelölve.

— **Hymen.** A mult hét végén tartotta esküvőjét Boncz Endre nagy kanizsai postatiszt Tallián Sarolta kisasszony a köztisztviselőben álló Tallián Károly kiskorpádi földbirtokosnak kedves leányával Pécsen. A pécsi kertész egylet elnökük, Tallián K. ur iránti tiszteletből gyönyörű csokrot nyújtott át a menyasszonynak. Az esketési szertartást az evang. templomban Jeskő Lajos ref. lelkész tartotta.

— **Megyei rendőri hírek.** B e n c z e Sándor állítólag pécsi születésű 30 éves, magas termetű, gesztenyészínű haju cseléd Barsról mintegy 17—18 frt értékű ruhaneműket eltojvájlása után megszökött. — S z a b ó Mihály Wiener Bernát kaposvári kereskedőnél alkalmazásban volt tanonc f. hó 12-én bizonytalan helyre távozván, magáról mindeddig hírt nem hallott. — B e l o v á r i István csurgói mezőpásztor egy drb 3 és fél hónapos fehérszörű borjut gazdátlanul talált. — F o d o r János faluszemesi kanász kárára f. hó 25-én virradóra 1 drb 2 és fél éves fehér kan, 1 drb fehér öreg göbe, 1 drb fekete öreg göbe és 11 drb malacz ellopott.

Megyei ügyek.

Az állandó választmány az augusztusi közgyűlés tárgyainak előkészítése végett 26-án Csépan Antal alispán elnöklete alatt ülést tartott. Feliratot fog javasolni a választmány a belügyministeriumhoz lapunk mai számának közügyek rovatában közölt s az elvesztett marha levelek megsemmisítésére vonatkozó rendelete ellen, miután ez a megyének eddigi czélszerűnek bizonyult szabályrendeletével ellentétben áll. K a p o s v á r város képviselő testülete elhatározta, a felsőbb leányiskola épületének az o v o d a telkén építését Kelemen Lajos — törvészéki elnök, városi képviselő testület tagjának telletbevése folytán megsemmisíttetni ajánlatik.

Hosszabb vitát keltett S z a b ó Kálmán polgármester indítványa, hogy a megye területén fekvő l o v a s k a t o n a s á g, mint ez a gyalogságnál már tényleg úgy is van állandóan helyeztessék el, miután a lakosok zaklatása a számtalan kellemetlenség és hátrány, mely a beszállásolással egybekötve van, leginkább az ideiglenesség következménye s mert míg egyes községek a beszállásolástól menekülni akarnak, mások, tekintve az ezzel járó hasznot, szívesen veszik azt; ez ellenbe felhozott, hogy az állandó beszállásolási helyett, inkább eszközölje ki a megye a honvédelmi ministerium által megküldött elhelyezési terv végrehajtását, mely szerint megyénkben lovas katonaság beszállásolásának helye nincs. Megállapodás abban történt, hogy a törvényhatóság ne ellenezze, ha esetleg egyik vagy másik község kérne a lovas katonaság állandó beszállásolását. Ezután községi ügyek, bírói számadások, fizetések felemelése iránti kérvények sat: vétettek tárgyalás alá. A választmány tagjai, tekintve a gazdákat elfoglalva tartó munkákat, elég számosan jelentek meg.

Az augusztus havi gyűlés fog az árvák ingatlan vagyónának tömeges biztosítási kérdésében is végleg határozni, a j a n l a t o k a t az „Első magyar által. biztosító társaság,” az „Adriai biztosító társaság” és a „Magyar francia biztosító társaság” nyújtottak be a 26-án letelttel záros határidőben.

A hét története.

A z e g y p t o m i dolgokról biztosan csak annyit tudunk, hogy az ott maradt európaiak helyzete felettébb aggasztó, mindennap hoz a táviró híreket kegyetlen mérszárlásokról; egyebekben a hiányos, sőt nagyrészen ellentétes jelentések csak gyanítani engedik a mi ott történik; úgy látszik, hogy az angolok nemcsak a nemzetközi jogoknak durva megsértésével támadták meg Alexandriát, hanem meggonddalatlannal is, mert most nemrendelkeznek kellő csapatokkal, — hogy folytathassák A r a b i pasa üldözését a mire ma már a helyzet által kényszerítve vannak; Arabi erős állást foglalt, s az angolok késedelmezése naponta növeli se-

regét, melyet már 50.000 emberre számítanak, a jelek mindinkább mutatnak arra is, hogy az egész mohamedán világ megmozdul, hogy megkísértse még egyszer a harcot a proféta zászlójának dicsőségéért s függetlenségéért. Tevfik az alkirály sok habozás után kiadta a proklamatiót, melyben Arabit s hozzá tartozókat lázadóknak nyilvánítja, a mi annak idejébe megtette volna tán a kellő hatást, ma már mit sem ér, mert Arabi által Kairoba összehívott tanács már elébb az alkirályt a haza ellenségének nyilvánította, s ezt hirdetik a papok mindfelé a népek, izgatván őket minden ellen, a mi európai; s ez annál nagyobb hitre talál, mert az alkirály csakugyan az angolok között van, s kénytelen avagy önkény — nem tudni biztosan — ottalmukat élvezi. A konferenciában most már részt vesz Törökország is, eredmény azonban ettől sehogy sem várható.

A n g l i a érzi a helyzetnek egész fontosságát s súlyát, azért fegyverkezik is, mert rövid idő alatt fel kell lépnie úgy a mint azt tekintélynek megóvása megkívánja, tudván azt, hogy az ezen eshető csorba a legnagyobb veszélyt idézhető fel, kiszámíthatlan következményű bonyodalmakba keverhetné, s tán még orvosolhatlan bajokat is hozna reája.

F r a n c z i a o r s z á g is fegyverkezik s részt vesz az egyiptom elleni expedicióban, ez ideig azonban úgy látszik, hogy némely parti városok s a Suez csatorna megszállásán tul menni nincs tervben; ez által Franciaország ép úgy Algiri birtokait mint kereskedelmi érdekeit megvédtetnek tartja. Mig az ország e készülődések figyelemmel kíséri, Párisban oly mozgalom indult meg, melynek egész horderejét s fontosságát ugylátszik maga a kormány érzi legjobban, e mozgalom célja Páris városa önkormányzatának helyreállítására jobban mondva, új kivívása, e kérdés buktatta meg egyszer már a Freycinet miniszteriumot, s most újólag fenyegeti azt; a minek üdvös volta más országban alig jöhetne kérdésbe, az, Franciaországban s különösen Párist illetőleg nagyon gondolkodóba ejti az irányadó köröket, a francia hosszú idők során elszokott az önkormányzattól, ott azon elemek, melyek ennek sarkkővét képeznek, majd teljesen hiányzanak, ez volt egyik oka, hogy német háboru alatt a párisi önkormányzat gyűjtogatók szövetségévé fajult; másrészt félt, hogy a párisi önálló független községi tanács és polgármester oly hatalommá növi ki magát, mely a kormány tekintélyét nemcsak megtámadná, mint megtámadta a nagy francia forradalom alatt, sőt a tényleges hatalmat is magához ragadhatná.

Jelentettük multkor, hogy a gráczai rendőrigazgatóság német pártgyűlés tartását betiltotta, az illetők panaszára az osztrák birodalmi törvényszék vizsgálat alá vette az ügyet, s az eljárást rosszalván, kimondotta, hogy a gráczai rendőrség megsértette az egyesületi jogot és a vélemény szabad nyilvánításának jogát.

B o s z n i á b a n az ellenkező hivatalos jelentések daczára, hol itt, hol ott megjelennek a felkelők, így a megbékítés műve épen nem halad, a leigázás pedig csak helyenkint látszik teljesen sikeresnek. Különös hírek jöttek innét a legutolsó napokban, Kállay közös miniszter, miután helyettes kormányzóvá br. Nikolits Fedor magyar birtokost kinevezte volna. Az eddig alkalmazott hivatalnokokat annyira mustra alá veszi, hogy némelyiknek nemesak állását, hanem az országot is el kell hagyni 24 óra alatt. A hova az ilyen fajta osztrákbeteszi a lábát, ott nem is teremhet más nyomába, mint vérengzés s háboru. Rebesgetik azt is, miként a birtok viszonyok rendezése céljából Skupesina fogna egybehivatni; ha az nem osztrák módra lesz összeállítva, oda vezethet, hogy ezen nem kedves tartományoktól megszabadulunk.

A tisz-eszlári büntényről.

Tisza-Eszlár, június 21.

Nem lepett meg hogy legközelebbi közleményem áldozatul esett... s megragadom az alkalmat újabb tudósítással szolgálalni a tisz-eszlári esetre vonatkozólag.

Tegnap itten kihallgatott két mármarosi zsidóval a vizsgáló bíróság Smilovicsot szembesítette. Továbbá szembesítettek Grosz Márton (gúnyneven kutyakorbács) és Klein Ignác (Ló-

toló) eszlári zsidók a két tutajos zsidóval. Hogy mik képezik a vallomásokot? senki sem tudhatja, mert a vizsgáló bíróság minden irányban teljesen zárkózott.

A délutáni kihallgatások s szembesítések folyamában Grosz Márton két gebés fogata fellett szemle tartatott. Grosz és Klein felültettek a szekérre, s Grosz a lovakat hajtván, a községhez előtt fel- és alá futtatott; — majd őket Smilovics váltá fel s szintén egy tourt juckolt a gebékkal. Midőn Smilovics a szekérről leszállt, fejével Barynak igenlöleg intett. Mindezt a helyszínétől nem messze állván, tisztán ki lehetett venni.

Grosz Márton és Klein Ignác le tartóztatottak, s Smilovicsal és a két mármárosi zsidóval együtt este erős fegyveres fedezet alatt nyiregyházára kísértettek.

A menet a falun keresztül haladván, érdekes jelenetet tüntetett fel. Elöl Grosz Márton követve egy fegyveres rendőrtől; — utána Klein Ignác, — hátamegett szintén fegyveres rendőr. Ezt követte a két mármárosi zsidó, utának egy taligán a szintén fegyverrel ellátott bírósági irnok, mellette az érdekes karavánt kiegészítő Smilovics ült, ki, mint biztos forrásból értesültem, az állhullára vonatkozólag teljesen őszinte vallomásokot tett, mi által a képzelhetlen ravasz sággal működő bűnrészetek láncolatán a bíróság egész a zsinagógái gyilkosságig végig haladhat, és így a bűnpör tulajdonképeni gordiusi csomóját még a schachterek önbeismerése előtt megoldhatja, ha ugyan ily fanatismusba süllyedt vad zsidóknál önbeismerésre számítani lehet.

Hogy a megoldásnak a procedurája mennyi időt fog igénybe venni, egyelőre meghatározni nem lehet. Valószínűleg még többrendbeli elfogatások lesznek. A bünszövetség láncolata messze és többfelé elágazottnak mutatkozik.

Midőn Grosz Mártonnak a letartóztatás s Nyiregyházra a börtönbe kísértetés értésére adott, ajúlást tette, magát földhöz vágta; az ügyész azonban egy veder vízzel kecségetvén, rögtön magához tért, s ott és kísértetése közben faluhosszat szitkok és átkok közt ártatlanságát kijabálta, és nejtől azzal bucsuzott: hogy hét-főn a börtönben látogassa meg. Ezen egyén és Klein Ignác, mint értesültem, mindent konokul tagadnak s ösmerve mindkettőnek a gonoszság iránti szívós ragaszkodását, nincs is remény, hogy tagadásukat feladják mindaddig, míg csak bizonyítékokkal teljesen körül nem sáncolhatnák.

Egyébként mindkettő érdekes egyéniség. Grosz Márton maga a sivatag gazsága; általa én így ösmertes, még vele üzletben álló terménykereskedő hitsorsosaitól is így hallottam jellemezni; ezt ő maga nem egyszer aláírásával beismerte; ugyanis mint egyik itteni zsidó bérlő sáfárja, neve alá gazdatiszt helyett nagy büszkén gaztisztt titulust kanyarított.

Klein Ignác vagy a nép által elnevezve gunynéven Lótoló, valóságos typusa a gáncországból származott furtangos bigott talmudzsidónak. Ideszármazásának rövid története következő, s a libatényezés lapjain előttem emlékeztetes. Elelőtt mintegy négy évvel nagy lévén gazdaságomban a libaszaporulat, 5—600 drbból álló ludfalka őrzetére felfogadtatott, s oly ügyességgel őrizte az árpa és tengeri pusztításnak gágogó fehér seregét, hogy egy hónap elteltével alig valának 150-en kik a kapitolum dícsőségét hirdették. Lótoló talán soha életében anyai libahúst nem evett. Még talán a boldogok lakomájára is gondoskodott magáról. E nagy buzgósága miatt a zsidó ludőr experimentálást megelégedvén, elcsapatott. Ő azonban Eszlárt hihetőleg a libahústól szerfelett megkedvelvén, itt rekedt, s lön belőle helybeli polgár; úgy látszik azonban, hogy polgári jogait a büntető törvényszék nem csekély megítkezésével gyakorolja. Különben e jeles polgártárs szintén hazugságokban és csalásokban jártas és szilárd következtettségű férfiú.

Bocsánat e kis jellemrajzi epizódot, melyhez hasonlók édes hazánk szép földén, azt hiszem, ezer számba szedhetők össze. Visszatérve a vizsgálatra, több felől felmerült azon kérdés: hogy a felső régiókat is meglehetősen domináló zsidóbetolyásnak nem sikerülhet-e az egész bűnvizsgálatot valamely uton és módon, isten tudja mifele furtangos eszközökkel hézagossá tenni, vagy például egy szép napon az eltiüntetett szegény Eszter sorsára juttatni? Erre nézve úgy a schachter barátokat, mint az aggodókat megnyugtathatom, hogy biztos értesülesem szerint az eredeti iratok fegyveresen őriztetnek éjjel és nappal, egytől az utolsóig hitelesített másolatban sokszorosítva vannak, s a másolati példányok példás jellemek őrzetére bíznak, úgy hogy ha az eredetiek elvesznének is, ezen példányok által azonnal pótolhatók volnának. Itt tehát nem használ semmiféle csel, fondorlat, vagy fiskális fogás, a tiszta-eszlári bűnpörben az igazság szolgáltatás büntető hatalmát többé sem zártörés, sem tör, sem méreg fel nem tartóztatja.

Ezzel végezve soraimat, a további fejleményekről készséggel értesíten dem levélben vagy sürgönyileg.

Onody Géza.

Irodalom.

Az „Üstökös” élelzap, mióta Szabó Endre vette át szerkesztését s kiadását, mindinkább emlékeztet azon időre, midőn a régi „Kakas Márton” a hajnalt nemcsak megérezte, de ki is kukorikolta. „Ama bizonyos eszmadia és felesége beszélgetései”, úgy Zerzsabek főhadnagy ur elménczkedési találók. Legújabbán állandó rovata van Zsidóországról, czimlapján egy egy kormánypárti nevezetesség színezett torzképet hozza.

Gazdászati, ipar és kereskedelem.

— **Kaposvári piacz, jul 25.** ki heti vásár alkalmával már kellő mennyiségben el volt látva új gabonával; buza 9 frt, rozs 6-50, árpa 6 frton kelt mmásánként. Az aratás eredménye átlánoságban kielégítő, az eső napok hírei még is tulzottnak bizonyulnak, legjobb talaju ki-tünően kezelt gazdaságokban buza 6-7 mmásza termett holdanként. Ha az árak ekként hanyatlanak, a jövődelem a tavalt nem sokba főlözi.

— **A földmívelési ministerium** vető mag felújítása czéljából a mult télen egyenesen Angliából hozatott gavallér árpát, s kiosztotta kísérlet végett gazdáknak az ország különböző vidékein; Somogyba Szalay Imre lellei birtokos s orsz. képviselőnek küldött; Szalay az árpát márczius hóban rét földbe 2000 □ önyi téren vetette el, az ermdmény 23 mm. 80 k. egészeséges szép szem és 14 mm. 80 kiló szalma. Ezen kiváló eredményt azonban szabad észámítás alapján venni? azt még csak a jövő év, midőn az itt termett mag kerül ültetésre, fogja megmutatni.

— **Hirschler Arnold,** gazdasági tudósítása. N-Kanizsa julius 25. Reményeinkben, melyeket az idej aratás kitünő sikeréhez mértünk, nemcsak, hogy nem csalatkoztunk, de várakozásainkat — hála Isten — a való által még jóval tulszárnyalva látjuk. A megelégedés mosolya ül gazdáink arcán, ha az aratás eredménye kerül szóba, s a nép nem talál méltó szavakat, melyekkel háláját érdemszerűleg leróni képes volna. Az aratási munkálatok még mindig a legnagyobb rendben folynak s bevégződésük a kedvező időjárás tartóssága mellett nem soká fog késni. Buza, rozs és árpa következő eredményt engedni constatálni: az első cataszteri holdankint 20, rozs 16—20, árpa pedig 16—19 keresztet fizetett. Buza vidékünkön általában gyönyörű; rozs, mint már előbbi tudósításaimban emliteni alkalmam volt sok helyütt szenvedett a kedvezőtlen idő nyüuge alatt, részben azonban a kapott eredmény kielégítő. A rpa minősége sokban felülmulja a tavalyiét. Új áru eddig csak jelentéktelen mennyiségben került piacra.

— **Kruppach György** mulakatos városi polgártársunk új szerkezetű három vasu ekét készített, melyen a kormány czélszerű alkalmazását, az eke felettébb könnyű kiemelhetését a talajból — gyerek is bír vele — átájában a végzett munka minőségét dicsérik különösen a hozzá értők. E kitünő iparosunk ekéjét f. é. augusztus hó 7-én délutáni 5 órakor a kaposvári buzapiaczons a kaszárnya mellett fekvő földön tartandó próbaszántás alkalmával fogja bemutatni. Ajánljuk a megyegyűlésre megjelenő gazdáink figyelmébe.

— **A pécsi keresk. és iparkamara.** jul. hó 24-én rendes közös ülést tartott, mely ünnepléses actussal lett megnyitva. A kamara tagjai ugyanis az alakuló ülésen Szontagh Mátyás kamerai tag indítványára elhatározták, hogy Aidinger Károly Pécs szab. kir. város polgármesterének a kereskedelem és ipar, de főképen a pécsi kereskedelmi és iparkamara létesítése körül szerzett érdemei elismerésüül életnagyságu arczképét a kamara ülésterme részére önköltségükön beszerzik. A Mücke pécsi festő által festett kép a napi rend tárgyaitak felvétele előtt lett leleplezve, mely alkalommal Szontagh Mátyás, ki ez ülésen elnökölt, tartott beszédet, méltányolva a polgármester fentemlitett érdemeit.

A napirend elintézett tárgyai közül felemlitendők a következők: Szigetvár nagyközszégi módosított helypénzszedési tarifáját nem ajánlja a kamara a miniszteriunnak jóváhagyás végett, mert a helypénzszedési jog tulajdonos urodalom tarifája már úgy is nagyon magas s így a község azon kívánata, hogy ezen tarifá tételeire a vásártér tisztántartása czéljából még 30 s illetve 50% pótléket vehessen ki, épen a szigetvári forgalom érdekében nem teljesítendő. Ezen véleményes javaslat még azzal is indokoltatott, hogy Szigetvár nagyközszégnek joga lévén 3 országos vásárón az urodalommal egyenlő tarifá szerinti kizárólag a maga részére helypénzt szedetni, fedezze a vásártér jókarban tartásának költségeit ezen jövedelemből.

Szakály tolnamegyei községnek egy heti vásár iránt való kérelmét elutasítólag. Hőgyész községnek egy második heti vásár engedélyezése iránt való folyamodását pártolólag véleményezte a kamara.

A trieszti kiállítás magyarországi központi bizottságának a kiállítás magyar osztálya költségeinek hozzájárulása iránt való kérelmére a kamara minthogy felette szükre mért évi költségvetése többet nem enged — 40 frtot szavazott meg,

Krausz Béni azon panaszára, mely szerint a katonai élelmezési hivataloknál az ajánlati versenytárgyalások alkalmával a szállítási ajánlati levelek nem az érdekelt felek jelenlétében lesznek felbontva s hogy a szállításra való pályázati felhívásban foglalt nyilatkozat ellenére utóajánlatok is vétetnek figyelembe s illetve újabb tárgyalások alapjául, elhatározta a kamara, hogy ezen solid kereskedői eljárással ellenkező viszásság megszüntetése czéljából felterjesztést intéz a cs. kir. közös hadügyminiszteriunnhoz.

Ráth Mátyás, mint a Pécssett létesítendő vinczellérképezde ügyében a pécsi szöllős gazdák s a baranyamegyei gazdasági egyesület, valamint a kamara megbízottaitól alakult vegyes bizottság tagja felhatalmaztatott hogy a vinczellérképezde létesítése érdekében teendő ajánlatok bejelentése alkalmából, kötelezőleg kinyilatkoztatja, miszerint a kamara évenként egy ösztöndíjas hely költségeit (150 frt) viselni kész. mégis oly feltétel mellett, hogy ezen ösztöndíjas hely betöltését a kamara magának tarja fenn.

Szerkesztői üzenet.

- Y-k a Töröcskei eset nagyon hamar igazolta kívánatának helyezését, hisszük hogy segítve lesz a bajon.
- X-X Nem panaszkodhatunk elegenden vannak a kik bizonyoságot tesznek.
- V. Sorára jön mielőbb.
- P. I. ? Minek tulajdonítsuk.
- I. Z. A régi torzsoikodás semmi más, az eredmény meg fogja mutatni, hogy nem úgy van ma, mint volt régen.
- Bpest. Kellemetes meglepetés, valóban nem tudtuk.
- H-H. Csak a végső esetben. Ugy látszik azonban maga is belátta, hogy helytelenül cselekedett.
- B-a: Várjuk, nagyon várjuk.
- B-a: Csak tuzetes megbeszélés után.
- H-g. Ugyan azt.

Szerkesztésért felelős: SZALAY KÁROLY.

151 szám. b. v. 1882.

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járásbírósnak 1882. évi 2262. sz. a. kelt végzése folytán Pick Simon bpesti czég felperesnek, Heinrich Vilmos szuloki lakos alperes ellen 324 frt 49 kr. tőke és járulékaik kielégítése iránt, minden felülfoglalt ingóságok, a melyek a szigetvári kir. bíróságnak 1882. évi 1944/p. sz. a. lefoglaltattak és melyek kész férfi kabatok, mel-lények, nadrágok, méter filecek, pamukok, parche-tek, sirtingek, úgy házi butorokból állanak, nyilvános árverés útján eladandók lesznek, a minek leendő eszközzésére határ időül **1882. évi aug. hó 7-ik napjának d. e. 10 órája** a helyszí- nére Szulokba kitézetett, a mely árverésre a venni száundékozók ezennel meghivatnak.

Szigetvárrott, 1882. julius 24.

Dóczy Béla, k., b. végrehajtó

Alulírott azon oknál fogva, mert raktáromat jövőre tetemesen megnagyobbítottam a

jelen nyári évadra szóló

nagyválasztéku férfi-divatczikkéket, neveztesen: saját készített fehér és szines férfi ingeket, lábravalót, barisnyákat, zsebkendőt, legújabb divatu nyakkendőket, nap- és esernyőket, sítábotokat, illatszereket, por- és eszköpenyeket, utazótakarókat és plaideket stb.

meglepően olcsó áron végeladom

Bátor vagyok tisztelettel kijelenteni, hogy ezen elárusítás nem a szokásos név szerinti végeladás — mely közönséges reclamáknál nem egyéb — ellenkezőleg alkalma nyitja a nagy- érdemű közönségnek az árak tényleges leszállításáról meggyőződni.

Vidékre: Ingkeltmentákkal bérmentve szolgálók és megrendelések pontosan eszközöltetnek.

KARIKÁS LAJOS

fehérnemű és férfi divatáru-üzlete.

10—1. BUDAPESTEN, V. ker. Dorotya utca 3. sz.